

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ๑) พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๔๕
- ๒) พรบ. ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา ๓๙ (กรรมการสถานศึกษา) มาตรา ๓๙ (อำนาจหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา)
- ๓) กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ (ออกตาม ม.๓๔ วรรคสี่ ของ พรบ.บริหารศธ.)
- ๔) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา (ออกตาม ม.๓๘ วรรคสอง พรบ.กศ แห่งชาติ ๒๕๔๒)
- ๕) ระเบียบ ศธ. ว่าด้วยการบริหารจัดการและ ขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ (ออกตาม ม.๓๔ พรบ.บริหาร ศธ.) ๖) กฎกระทรวง กำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์วิธีการสรรหากรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖
- ๗) ระเบียบ กฎหมายอื่น ๆ

๒. บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาตามเจตนาرمณ์ของ พรบ. การศึกษาแห่งชาติ

- ๑) จัดทำนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการ บุคคล งบประมาณ บริหารทั่วไป
- ๒) จัดตั้ง/รับผิดชอบการใช้จ่ายงบประมาณ
- ๓) พัฒนาหลักสูตร / จัดการเรียนการสอน
- ๔) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ แนวปฏิบัติ
- ๕) กำกับ ติดตามประเมินผลตามแผนงานโครงการ
- ๖) ระดมทรัพยากร ปัจจุบัน ดูแลบำรุงรักษาทรัพย์สินฯ
- ๗) จัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- ๘) ส่งเสริมความเข้มแข็งชุมชน สร้างความสัมพันธ์

บทบาท หน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. บทบาทหน้าที่ ตามพรบ. ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา ๓๗ วรรค ๒ ได้ กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

- ๑) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในเขตพื้นที่การศึกษา
- ๒) รับผิดชอบ ในการปฏิบัติราชการของสำนักงานให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และ แผนการปฏิบัติราชการของกระทรวง

๒ ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอื่น ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการไว้เป็นการเฉพาะการใช้อำนวย และการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวให้คำนึงถึง นโยบาย ที่คณะกรรมการศึกษาธิการแห่งชาติ เอกสารที่ออกน้อมติแนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงด้วย

๓. บทบาทหน้าที่ตามพรบ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มาตรา ๒๔ ของ พรบ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บริหารราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในการปฏิบัติงานราชการที่เป็นอำนาจและหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ การศึกษา และตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามอบหมาย

(๒) เสนอแนะการบรรจุและแต่งตั้ง และการบริหารงานบุคคลในเรื่องอื่นที่อยู่ในอำนาจ และ หน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

(๓) พิจารณาเสนอความตีความของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาในหน่วยงาน การศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

(๔) จัดทำแผนและส่งเสริมการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงาน การศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(๕) จัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(๖) จัดทำมาตรฐานคุณภาพงาน กำหนดภาระงานขั้นต่ำ และเกณฑ์การประเมินผลงาน สำหรับ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๗) ประเมินคุณภาพการบริหารงานบุคคลและจัดทำรายงานการบริหารงานบุคคลเสนอ อ. ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเสนอ ก.ค.ศ. ต่อไป

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่ ก.ค.ศ.

มอบหมาย

๓.๑. หน้าที่เป็นคณะกรรมการ คณะกรรมการนโยบายในคณะกรรมการต่าง ๆ

๓.๒. อำนาจหน้าที่ตามที่ได้มอบอำนาจ(คำสั่งให้ปฏิบัติราชการแทน) และตามกฎหมายอื่น

บทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม พรบ. การศึกษาแห่งชาติ

(๑) จัดรูปแบบการศึกษา ม.๑๕

(๒) จัดกระบวนการศึกษา ม. ๒๔-๓๐

(๓) บริหารจัดการศึกษา ๔ ด้าน ม. ๓๙

(๔) เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ม. ๔๐

(๕) จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา ม. ๔๕-๕๐

(๖) ปกคล้องดูแลบำรุงรักษาทรัพย์สินฯ ม. ๕๙

(๗) พัฒนาบุคลากร นักเรียนด้านเทคโนโลยีฯ ม. ๖๕-๖๖

๒. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม พรบ.การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕

- (๑) ผ่อนผันการส่งเด็กเข้าเรียน ม.๖
- (๒) เป็นเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่
- (๓) จัดการศึกษาเด็กภาพร่อง พิการ ด้วยโอกาสในรูปแบบเหมาะสม
- (๔) ดำเนินการอื่นๆ ตามกฎหมายกำหนด

๓. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม พรบ.ระเบียบบริหาร ศธ. ๒๕๔๖ ม.๓๙

- (๑) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครู และ บุคลากรในสถานศึกษา
- (๒) บริหารกิจการสถานศึกษา
- (๓) ประสานระดมทรัพยากร
- (๔) เป็นผู้แทนสถานศึกษา
- (๕) จัดทำรายงานประจำปีต่อ กก.เขตพื้นที่
- (๖) อนุมัติประกาศนียบัตร วุฒิบัตร
- (๗) อื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชาทุกระดับมอบหมาย
- (๘) ตามที่ได้รับการกระจาย มอบอำนาจ(ปฏิบัติราชการแทน) ม.๔๔-๔๕
  - ปลัดศธ. เลขาฯ ถึง ผอ.สถานศึกษา
  - ผอ.สำนักฯในกรม ถึง ผอ.สถานศึกษา
  - ผอ.สพท. ถึง ผอ.สถานศึกษา

๔. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามกฎ ศธ. แบ่งส่วนราชการในสถานศึกษา ๒๕๔๖

- (๑) วิเคราะห์ จัดทำนโยบาย แผนสถานศึกษา
- (๒) วางแผนเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ
- (๓) เสนอขอจัดตั้งเงินอุดหนุนทั่วไป
- (๔) แต่งตั้งองุกรรมการ คณะกรรมการต่าง ๆ

๕. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม พรบ.รบ.ครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

- (๑) ควบคุมดูแลการบริหารงานบุคคล ม.๒๗(๑)
- (๒) พิจารณาความดีความชอบ ม.๒๗(๒)
- (๓) ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาบุคลากร ม.๒๗(๓)
- (๔) จัดทำมาตรฐานภาระงานครู ม.๒๗(๔)
- (๕) ประเมินผลการปฏิบัติงานครู ม.๒๗(๕)
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่ตาม อ.ก.ค.ศ. กก.รร.มอบหมาย ม.๒๗(๖)
- (๗) สั่งให้ครูฯออกจากราชการกรณีขาดคุณสมบัติ ม.๔๙
- (๘) สั่งบรรจุแต่งตั้งครุพัช่วย ครู บุคลากร ม.๕๓(๑)
- (๙) สั่งครุฑีทดลองปฏิบัติราชการออก ม.๕๖ วาระสอง
- (๑๐) สั่งให้ครูพันทดลองทำงานต่อไป ม.๕๖ วาระสอง
- (๑๑) สั่งครุที่ออกไปแล้วกลับเข้ามาตาม มติ อ.ก.ค.ศ ม.๖๔
- (๑๒) สั่งให้ครุรักษาการในตำแหน่ง (ตำแหน่งกว้าง) ม.๖๘
- (๑๓) สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครู ม.๗๗

๑๔) ยกย่องเชิดชูเกียรติครูดีเด่น ม.๗๕

๑๕) แจ้งภาระงาน เกณฑ์ประเมินผลงาน มาตรฐานวิชาชีพจรรยาบรรณวิชาชีพ

ระเบียบแบบแผนฯ ม.๗๘

๑๖) ปฏิบัติหน้าที่ดี ม.๗๙

๑๗) ส่งเสริมสนับสนุนให้ไปศึกษาดูงาน ม.๘๑

๑๘) รักษาวินัยอย่างเคร่งครัด ม.๘๒

๑๙) เสริมสร้างพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา ม.๘๓ ๘๔

๒๐) อนุญาต ยับยั้งอนุญาตลาออกจาก ม.๑๐๘

๒๑) สั่งแต่งตั้งกก.สอบสวนกรณีกล่าวหาไม่เลื่อมใสปกครองฯ ม.๑๑๐ (๔)

๒๒) สั่งให้ครุ่นออกจากราชการ ในกรณีต่างๆ เช่น เจ็บป่วย ยุบตำแหน่ง ไร้ประสิทธิภาพ จำคุก

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษา ขั้น พื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลสังกัด สพท. พ.ศ.๒๕๔๖ กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

๑) ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนของนิติบุคคลสถานศึกษา

๒) นิติบุคคลสถานศึกษาถูกฟ้องร้อง ให้รายงาน สพท. แจ้งสพฐ.แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินคดี

๓) การบริหารบุคคลตามกฎหมาย พรบ.ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

๔) ยุบ รวม เลิกล้มร. สพท.ตรวจสอบบัญชี ทรัพย์สิน โอน จำหน่ายตามหลักเกณฑ์ สพฐ.กำหนด

๕) รร.มีอำนาจปกครอง ดูแล บำรุง รักษา ใช้ จัดหา ผลประโยชน์จากทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ แต่ จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ กก.รร.ต้องเห็นชอบ รายงานสพท.

๖) รร.มีอิสระในการบริหารจัดการงบประมาณ พัสดุตามวงเงิน อำนาจที่เลขานุการ ภพฐ.มอบ หรือ ผอ. สพท.มอบตามหลักเกณฑ์ที่สพฐ.กำหนดโดยเว้นเงินเดือน

๗) จัดทำระบบการเงิน บัญชี ตามระบบสพฐ.กำหนด และทรัพย์สินฯผู้อุทิศทำหลักฐานการรับ บัญชีรับ จ่ายรายงาน ผอ.สพท.ทุกสิ้นปีงบประมาณ ผอ.สพท.ตรวจสอบและรายงานเลขานุการ ภพฐ. โดยเร็ว ๗. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามระเบียบ กฎหมายอื่น เช่น

- รบ.ศธ.ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนนักศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘

- กฎกระทรวง ว่าด้วยความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา

- รบ.ศธ.ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนฯ พ.ศ.

๒๕๔๘ - รบ.ศธ.ว่าด้วยการกำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการของสถานศึกษา พ.ศ.

๒๕๔๙ - รบ.ศธ.ว่าด้วยการซักซ้อมชาติในสถานศึกษา พ.ศ.๒๕๔๙

- รบ.ศธ.ว่าด้วยการตั้งชื่อสถานศึกษา พ.ศ.๒๕๔๙

- รบ.ศธ. ว่าด้วยการขอคุณหรืออนุโมทนา พ.ศ. ๒๕๔๙

- รบ.ศธ. ว่าด้วยการแก้ไขวันเดือนปีเกิดของนักเรียนนักศึกษา ๒๕๔๗

- รบ.ศธ. ว่าด้วยใบสุทธิและหนังสือรับรองของสถานศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗

- รบ.ศธ. ว่าด้วยการยกเลิกเงินบำรุงการศึกษา พ.ศ.๒๕๓๔ พ.ศ.๒๕๔๗

- รบ.ศธ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรมฯ(ฉบ.๒) พ.ศ.๒๕๔๗

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. อำนาจหน้าที่ตาม พรบ.ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มาตราที่ ๓๔ ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ให้กับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรา ๔๐ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๕

๒. อำนาจหน้าที่ตาม พรบ.ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มาตราที่ ๒๖ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) กำกับ ดูแลบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ ก.ค.ศ.และ อ.ก.ค.ศ. เอกพื้นที่การศึกษากำหนด

(๒) เสนอความคิดเห็นต่อการจำนวนและอัตราตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางศึกษา ในสถานศึกษาเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เอกพื้นที่การศึกษาพิจารณา

(๓) ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาต่อผู้บริหารสถานศึกษา

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่ อ.ก.ค.ศ. เอกพื้นที่การศึกษามอบหมาย